

„Stajero“ izbija vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina veča za Avstro-Ogrsko: za celo leto 3 krona, za pol in četrt leta razmerno; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 vin.

Uredništvo in upravnstvo se nahajata v Ptuju, gledališko poslovanje št. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubil!

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobredohli in se sprejemajo zastonj, ali rokopiše se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 20.

V Ptuju v nedeljo dne 19. maja 1907.

VIII. letnik.

Po volitvah.

Tako je boj torej v veliki meri dokončan; razburjeni duhovi so se pomirili in le v okrajih z občimi volitvami traja borba še do 23. maja.

Oceniti, presoditi nam je zdaj naše delo! Kajti slabi bi bili, ko bi nas podrle ene same volitve, ko bi si postavili pistolo na čelo, ker ne bodo sedeli naši kandidati v državni zbornici! Obupali pač ne bomo in mi trdimo celo, da smo lahko z uspehi sedanje borbe zadovoljni. Zakaj? Poglejmo številke! Izvoljeni so bili:

I. V okraju Ptuj-Ormuž je bil izvoljen hofrat Ploj s 5390 glasovi. Naš kandidat Ornič je dobil 1317 glasov, mlinar Zadravec pa 2165 glasov. Oddanih je bilo torej skupno nekaj čez 8000 glasov. To je pa komaj polovica vseh volilcev v teh okrajih. Več kot polovica volilcev je ostala raje doma, kakor da bi se podali črni goonji in volili Ploja. Lahko tedaj trdimo: 70% vseh volilcev teh dveh okrajev ne so go! aša z načeli Koroške stranke in je nasprotni klerikalstvu. In to je pač veliko! Pomisliti je tudi, da so nam ostale vse na predne občine zveste, slasti Ptujška gora, Vareja, Leskovec, Pobrež Vel. Nedelja itd. Nadalje treba pomisliti, da smo pridobili veliko glasov v dosegljivo popolnoma črni občini Zadravec na dravskem polju (n. pr. Cirkovce itd.). Mi smo torej lahko zadovoljni in hofratu Ploju rečemo: vaša zmaga je klavrna in pretežna večina prebivalstva vam ne zaupa!

II. V volilnem okraju Maribor-Sl. Bistrica-Konjice je bil izvoljen klerikalni kandidat Pišek. Dobil je skupno 4314 glasov. Napredni naš kandidat kmet Kresnik je dobil 2077 glasov, socialni demokrat Vidmar 734 glasov in narodnjak Glaser celih 317 glasov. Tudi tukaj se je jako malo mož volitev udeležilo in je dobil klerikalec razmeroma malo glasov. Naravnost skandal pa je, kako so se narodnjaki s svojim Glaserjem osramotili. Število naših glasov je prav lepo naraslo in tudi tukaj smo lahko zadovoljni.

III. V okraju Maribor-sv. Lenart-Zg. Radgona

in Ljutomer je bil izvoljen klerikalni kmet Roškar. Nezavedni volilci so mu dali na pritisk politikujočega farštra 6189 glasov. Naš kandidat g. Senekowitsch je dobil 1706 glasov, cementni fabrikant in narodnjak Mursa 839 glasov. Tudi tukaj se začudi človek, da je nova stranka tako klavrna propadla. Mi smo napredovali in celo v nekaj črni občini smo dobili lepo število glasov.

IV. V volilnem okraju Rogatec-Smarje-Kozje je zmagal kaplan Korošec. Naravno — mož si je izbral najtemnejše okraje, kajti svet bi se menda podrl, ko bi klerikalnega kaplana v zbornici ne bilo. Veliko je Koroščeve zmage kriva nova stranka, kër je postavila nezmožnega in brezupnega Žurmana za kandidata. — V volilnem okraju Celje-Vransko je zmagal kmet Roblek proti financierju Povaleju. Vkljub temu, da Roblek ni naš kandidat, smo zadovoljni in se veselimo njegove izvolitve. Upamo, da bo Roblek res zastopal kmeta, da se ne bo udeleževal narodnostnega hujkanja. Živeli Savinjčani!

V okraju Slovenjgradec itd. je padel klerikalni profesor Robič. Izvoljen je bil kmet Ježovnik. Tudi o njemu velja, kar smo povedali o Robleku. V sadnjem okraju pa je odja volitev med Benkovičem in Rošem.

To je torej izid volitev. To pot še nismo prodrli. Ali zadovoljni smo lahko, kajti mi gremo naprej! Kar je bilo oddanih glasov proti klerikalstvu, to je plod našega dela! In klerikalstvo se maje.

Na svidenje pri prihodnjih volitvah!

Politični pregled.

Državno posojilo za Štajersko in Koroško. Vlada je podelila štajerski deželi brezobrestnega posojila 1 milijon kron, koroški pa 400.000 K. Posojilo gre na račun splošnih svot, ki jih bode država deželam podelila. To je prvi korak, s katerim boče vlada ozdraviti zabredene dežele.

Človek, ker ima razun dveh lepih krofov se velik trebah. Z naslovom „občinski predstojnik“ ni bil posebno zadovoljen, ampak rad bi bil postal „gospod purgermajster“. Da bi dosegel zaželjeno čast, pravil je svojim občanom, da ni daleč tako lepša kraja, kakor so Krofovci, in da se nikjer ni našel tako finih ljudi nego so Krofovčani. Ljudem je seveda njegova hvala zelo ugajala in z veseljem so pozdravili njegov predlog, da bi prosili cesarja, naj povzdigne krofovsko vas v trg.

Pa zadeva ni šla tako gladko, kakor so mislili. Z okrajni glavar jim je vrnil prošnjo z opombo, da morajo prej postaviti otovž.

Kaj pa zdaj? Kaj drugače kakor zidati? Zidanje stane denar, ta pa Krofovčnom ni nič kaj rad sel izpod palca. Najljubše bi jim bilo, ako bi vrgel Stvarnik na semjo seme, iz katerega zrastejo hiše.

Občinska seja, pri kateri se je sklepalo o zidanju, je bila precej burna: večina je bila za zidanje, nekaj odbornikov je zopet močno agovarjalo proti stavbi rotovža. Da bi ugovarjajočih ne bilo treba poslušati, postavili so jih na zrak.

Po sklepu jih je zadelo druga smola, niso mogli prešteti glasov, ki so bili za zidanje. V sobi je ostalo devet odbornikov, a našli so jih zmajr le osem: naj je stel, kdor je hotel, vsak stevec je pozabil pristeti tudi sebe.

finace. Ravno Štajerska in Koroška sta bili v groznih razmerah.

Volilni boj.

Boj je dokončan in dobili smo toliko glasov, da smo lahko zadovoljni. Volitev je dokazala, da ni bilo naše delo brezuspešno, temveč da je rodilo bogate sadove. Tema, noč je sicer še močna v naših deželah, ali dani se že... Bodo dimo veseli, da nas črna armada še ni potisnila v osadje in da je med našim ljudem toliko svobodomiselnega, neodvisnega, naprednega pričrjanja!

Natančnih poročil iz vseh občin nam še ni mogoče podati. V koliko smo dobili poročil, jih podamo v sledečem:

Okraja Ptuj-Ormuž:

Občina	Ornič	Ploj	Zadravec
Pobrež pri Ptuju	113	11	7
Vareja	63	9	—
Cirkovce	63	160	15
Središče	6	55	22
Juvance	34	10	11
Dolič	24	2	5
Destinjci	4	15	6
Trnovci	2	30	4
Podlehnik	38	24	4
Zagorec	2	57	2
Zakošak	1	96	—
Podgorce	4	36	66
Ptujška gora	85	20	14
Sv. Lovrenc	25	170	45
Leskovec	36	7	19
Stojince	35	10	18
Sv. Urban	30	32	32
Dolič	24	7	5
Janševc	17	47	4
Jiršovec	13	46	1
Sočič	5	36	18
Tristovce	11	66	21
Ternovec	—	5	36
Vintertovec	22	9	23

Končno je vendar šinila zupanu Peperlu pametna misel v glavo in rekel je zbranim: „Pustimo štetje, tu mora imeti zlojed svoje krepkije vmes! Pojdimo rajši iz hiše na cesto, postavimo se v vrsto, poklekimo in napravimo z nosom v blato luknjo in te luknjice preštemo.“

In modri občinski očetje so pohvalili pametni nasvet svojega predstojnika ter šli na cesto, se postavili v vrsto, poklekili, z nosom priklili v blato in nato prešli napravljene luknje. In glej ga šmenta, zdaj je „štimalo“, v blatu je bilo devet jamc.

3.

Zidanje rotovža je bilo sklenjeno, in brž ko je okrajno glavarstvo potrdilo sklep, so skupali na trati pred cerkvijo jamo in jeli zidati. Da bi prej postali „purgarji“, so delali na vso moč od ranega jutra do poznega večera. Ni jih bilo treba prigovarjati, a bilo tudi ni nikogar, ki bi bil vodil stavbo in ukazoval. Vseled marljivosti Krofovčanov so zidi kar rastle iz zemlje, streho pa je Peperl daroval od svojega pokolmenega kolenca.

Tako bi bil rotovž v malo dneh gotov, če bi ne bili Krofovčani vsled prevelike pridnosti pozabali napraviti tudi okna.

„Kaj pa zdaj?“ tarnali so pozabljivi siromaki.

Ker nihče ni vedel kaj pametnega svetovati, sklical

Krofovčani.

1.

Na gornjem Štajerskem leži v globoki dolini med visokimi gorami lepa vas, katero obkazuje svetlo solnce je kakih šest mesecev na leto. Temu selu, oddaljenemu od vsega sveta, pravijo Krofovce. To pa ni njegovo pravo ime, ono se glasi Sv. Martin. Tudi prebivalcev Sv. Martina niso imenovali v prejšnjih časih Krofovčane, marveč Šmartinčane.

Postavljate me, hočem vam povedati, kako so prišli do svojega (udnega) imena. V Krofovcih ima vsak človek večjo ali manjšo gošto ali po domače rečeno krof, tudi gospod župnik niso brez njega. Kdor boče postati župan, mora imeti najmanj dva, najlepše dekile v fari ima celo — štiri.

Ni sicer lepo, če se komu posmeheujemo zaradi telesnih napak, a s Šmartinčani ni treba imeti ustmiljenja, zakaj samu so si krivi, da se jih je prijelo nelepno ime.

2.

Krofovčani so veliki posestniki, imajo se za prve na svetu. Nekdaj so bili bolj poznati, in še le, ko jim je načeloval Komarjev Peperl, so postali tako osabni. Peperl si je namreč mislil, da je malo več kot navaden